

ԱՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՐՑԱԽԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Հաստատված է՝

ԱրՊՀ գիտական խորհրդում

Արձանագրություն _____

« ____ » _____ 20__թ.

Վավերացնում եմ՝

Ռեկտոր _____

Ա.Ա.Հ.

Ստորագրություն

« ____ » _____ 20__թ.

ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Մասնագիտություն՝ Մասնագիտական մանկավարժություն / 011401.00.6 / ըստ
ոլորտի/

Կրթական ծրագիր՝ Քիմիա 011401.02.6

Որակավորում՝ մանկավարժության, քիմիայի բակալավր

Ստեփանակերտ 2020

Բովանդակությունը

1. Կրթական ծրագրի ընդհանուր բնութագիրը
2. Մասնագիտության նկարագրի ձևակերպումը
3. Նոր ծրագրի ներմուծման (կամ գոյություն ունեցող ծրագրի վերանայման) հիմնավորումը
4. Աշխատաշուկայի վերլուծություն
5. Մրցակցային դիրքը
6. Ծրագրի նպատակները և խնդիրները
7. Փորձուսուցման կազմակերպումը
8. Ծրագրի կրթական վերջնարդյունքները: Վերջնարդյունքների սահմանման պահանջները.
 - ՄԿԾ վերջնարդյունքների բաղադրիչները (մոդուլին համապատասխան)
 - Մասնագիտության կրթական ծրագրի վերջնարդյունքների քարտեզ (մոդուլին համապատասխան)
 - Կրթական ծրագրի վերջնարդյունքների քարտեզ
 - Կրթական ծրագրի վերջնարդյունքները (դասընթացի մասնագրին համապատասխան)

Հավելվածներ

- Հավելված 1. ՄԿԾ-ի համապատասխանությունը ՈԱՇ-ին, մասնագիտության կրթության որակավորումների բնութագրին և մասնագիտության պետական կրթական չափորոշիչին
- Հավելված 2. ՄԿԾ-ի կրթական խնդիրների հարաբերությունը ծրագրի վերջնարդյունքներին
- Հավելված 3. Դասավանդման, ուսումնառության և գնահատման մեթոդների համապատասխանությունը ուսումնառության արդյունքներին
- Հավելված 4. ՄԿԾ-ում սահմանված վերջնարդյունքների ձեռքբերման համար անհրաժեշտ ռեսուրսների ցանկը
- Հավելված 5. Դասընթացների/մոդուլների մասնագրեր
- Հավելված 6. Ուսումնական պլան
- Հավելված 7. Փորձուսուցման ծրագիր
- Հավելված 8. Գործառնական պլան

1. Կրթական ծրագրի

ընդհանուր բնութագիրը

1. Շնորհվող որակավորում՝ մանկավարժության, քիմիայի բակալավր
2. Որակավորման աստիճանը՝ բակալավր
3. Ուսումնառության տևողությունը՝ 4 տարի /8 կիսամյակ/
4. Ուսումնառության ձևը՝ առկա
5. Կրեդիտ՝ 240 ԵԿՓՀ (տարեկան 60 ԵԿՓՀ հաշվարկով)
6. Ընդունելության նվազագույն պահանջ՝ միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթություն կամ միջին մասնագիտական կրթություն
7. Ավարտական աշխատանք՝ 20 կրեդիտ
8. Փորձուսուցում՝ 8 կրեդիտ
9. Կրթական ծրագրի պատասխանատու ամբիոն՝ Կենսաբանության և քիմիայի ամբիոն
10. Ծրագրի բնութագիրը:

Արցախի պետական համալսարանի /այսուհետ՝ ԱրՊՀ/ և ԱրՊՀ Կենսաբանության և քիմիայի ամբիոնի առաքելությունը համապատասխանում է կրթության ազգային համակարգի նպատակներին և խնդիրներին: **Քիմիա 011401.02.6 մասնագիտության կրթական ծրագիրը** /այսուհետ՝ ՄԿԾ/ համապատասխանում է ԱՀ կրթության որակավորումների ազգային շրջանակի (ՈԱՇ) որակավորման բնութագրի և պետական կրթական չափորոշիչ պահանջներին, ինչպես նաև ԱրՊՀ առաքելությանը: «Քիմիա» մասնագիտության կրթական ծրագիրը ԱրՊՀ առաքելության իրագործումն է:

«Քիմիա» ՄԿԾ-ը 4 տարի տևողությամբ բակալավրական ծրագիր է, որի նպատակն է պատրաստել մասնագիտական գիտելիքներով, հմտություններով ու կարողություններով օժտված քիմիկոս, ով կարող է զբաղեցնել հետևյալ պաշտոնները՝ քիմիայի ուսուցիչ, հանրապետական, տարածաշրջանային և տեղական բուժփիմնարկներում որպես քիմիկոսներ, ԱՀ առողջապահության նախարարությունում:

«Քիմիա» մասնագիտության կրթական ծրագրի նպատակն է ուսանողներին տալ այնպիսի իմացություն, որն անհրաժեշտ և բավարար կլինի աշխատաշուկայում մրցունակ առաջարկ ձևավորելու համար: Այս նպատակից ելնելով խնդիր է դրվել՝

➤ նկարագրել քիմիկոսի ժամանակակից աշխատանքային պարտականությունները, որոնք ակնկալվում են գործատուների կողմից, ինչպես նաև նկարագրել քիմիկոսի որակավորումների շրջանակը և բնութագրիչները,

➤ աշխատանքային պարտականությունների իրականացման համար նկարագրել մասնագետի այն կարողությունները, որոնք կապահովեն նման պարտականությունների իրականացումը,

➤ վերլուծել ՀՀ և ԱՊՀ երկրներում համանման մասնագետի պատրաստման կրթական ծրագրերի բովանդակությունը,

➤ սահմանել կրթական ծրագրի մոդուլների վերջնարդյունքները՝ հաշվի առնելով նաև շրջանավարտների և ուսանողների շրջանակներում կատարված հարցումների արդյունքները:

1. Փորձուսուցման տեսակները և վայրը: Ուսումնական պրակտիկան կազմակերպվում է բակալավրիատի 3-րդ և 4-րդ կուրսերի ուսանողների համար, որի նպատակն է ամրապնդել և խորացնել ուսանողի ընդհանուր մասնագիտական գիտելիքները: Ուսումնառության ընթացքում ուսանողները մասնակցում են արտադրական և ուսումնական փորձուսուցումներին, կարող են իրենց արտադրական փորձուսուցումն անցկացնել Ստեփանակերտի ջրամատակարարման կենտրոնում, գինու և կոնյակի գործարանում, կաթնամթերքի արտադրությունում: Մասնագիտական պրակտիկայի նպատակն է զարգացնել ուսանողների նեղ մասնագիտական հմտությունները:

Պրակտիկան գնահատվում է ստուգարքի ձևով: Պրակտիկայի ղեկավարը «Ստուգված» նշում է այն դեպքում, եթե ուսանողը մասնակցել է պրակտիկային և կատարել է առաջադրանքները:

2. Աշխատանքային հնարավորությունը: Ծրագրի շրջանավարտները կարող են աշխատանքի անցնել բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում, դպրոցներում, բժշկական համակարգերի տարբեր ոլորտների կազմակերպություններում, հիվանդանոցներում, ախտորոշման կենտրոնում, հոսպիտալներում՝ զբաղեցնելով հետևյալ պաշտոնները.

Կրթական համակարգեր.

➤ Դպրոցում քիմիայի ուսուցիչ

- Փոխտնօրեն
- Տնօրեն
- Քիմիկ

Հնարավոր աշխատավայրերն են ԱՀ կրթության, առողջապահության նախարարությունները, բուհերը, դպրոցները, բժշկական համակարգերը:

3. Գնահատումը: Գնահատման հիմնական սկզբունքը ուսանողակենտրոն մոտեցումն է:

Գնահատման համակարգը հիմնված է ուսանողի կողմից կրթական վերջնարդյունքի յուրացման արժևորման վրա: Գնահատման համակարգում կարևորվում են ուսանողների հմտությունները և կարողությունները՝ տեսությունը գործնականում օգտագործելու ունակությունը, պրակտիկ մտածողությունը, վերլուծական կարողությունները և ոչ ստանդարտ իրավիճակներում որոշումներ կայացնելու կարողությունը, սեփական դատողությունների և գնահատումների կատարումը:

ԱրՊՀ-ում գործում է ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոն համակարգը, որի կիրարկման հիմնական նպատակներն են՝

ա) ուսումնական կիսամյակի ընթացքում գիտելիքների անընդհատ ստուգման և գնահատման օգնությամբ կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը, ուսումնառության գործընթացում ներմուծել մրցակցության տարրեր և բարելավել դասահաճախումները,

բ) ընթացիկ քննությունների և ստուգումների իրականացման օգնությամբ ներմուծել դիագնոստիկ գնահատման տարրեր՝ գնահատման արդյունքները դասախոսների և ուսանողների կողմից օգտագործելով որպես հետադարձ կապ՝ դասավանդման և ուսումնառության շարունակական բարելավման ու կատարողականի բարձրացման նպատակով, բարելավել դասընթացի արդյունարար գնահատման հիմնավորվածությունն ու արժանահավատությունը գիտելիքների գնահատման գործընթացում հաշվի առնելով ուսումնառության տարբեր բաղադրիչները:

Գիտելիքների գնահատումը (ստուգումը) պարունակում է հետևյալ բաղադրիչները՝

- ա) դասընթացին ուսանողի հաճախումների գնահատում դասահաճախումների հաշվառման օգնությամբ,
- բ) դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի ակտիվության աստիճանի հաշվառում,
- գ) դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված անհատական առաջադրանքների կատարման ու յուրացման ընթացիկ ստուգում, գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ և ստուգումներ),
- դ) ամբողջ դասընթացի կամ ուսումնական մոդուլի եզրափակիչ գնահատում քննաշրջանում, ինչը ենթադրում է դասընթացի կամ կրթական մոդուլի համար սահմանված կրթական վերջնարդյունքների ձեռքբերման մակարդակի գնահատում,
- ե) ստուգման արդյունքների ինտեգրում՝ ուսումնական գործընթացին ուսանողի հաճախումների աստիճանի, դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի ակտիվության և ինքնուրույն աշխատանքների կատարման աստիճանի ընթացիկ և եզրափակիչ գնահատումների հիման վրա դասընթացի (կրթական մոդուլի) արդյունավետ գնահատականի ձևավորում:

Ռեսուրսային ապահովվածությունը: Ռեսուրսային ապահովվածությունը բազմագործոն է: Սույն ՄԿԾ-ի իրականացման համար անհրաժեշտ են համապատասխան պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմ, լսարանային պայմաններ, պրոյեկտորով կահավորված լսարաններ, մանրադիտակներով և սարքավորումներով ապահովված լաբորատորիաներ, համակարգչային սրահ, ինտերնետ կապի առկայություն, մասնագիտական գրականության առկայություն համալսարանի գրադարանում:

Կրթության հետագա հնարավորությունները: Սույն կրթական ծրագրի շրջանավարտները կարող են շարունակել իրենց հետագա կրթությունը մագիստրոսական ծրագրով, իսկ հետագայում՝ ասպիրանտուրայում՝ ըստ ԱՀ ՌԱՇ համապատասխան մակարդակի:

Մասնագիտության նկարագրի ձևակերպումը

Քիմիան բնական գիտություններից մեկն է, որը ուսումնասիրում է նյութական աշխարհը՝ նրա գոյության և փոխարկման բազմազանության մեջ: Քիմիական գիտությունը մարդկությունն օգտագործում է բնության մեջ գոյություն ունեցող նյութերից իրեն անհրաժեշտ նյութեր՝ մետաղ, ցեմենտ, բետոն, ապակի, կաուչուկ, դեղանյութեր և այլն ստանալու համար, որոնք կարող են ցուցաբերել, ելանյութերի համեմատությամբ, բոլորովին նոր հատկություններ:

«Քիմիա» մասնագիտությունը հնարավորություն է տալիս ձեռք բերել անհրաժեշտ գիտելիքներ և հմտություններ ու դառնալ տեխնոլոգիական աշխարհի պատասխանատու և ինքնավստահ քաղաքացիներ, ովքեր ունակ են գիտությանն առնչվող հարցերում ձևավորել սեփական փաստարկված դիրքորոշում:

«Քիմիա» մասնագիտությամբ բակալավրի պատրաստման հիմնական կրթական ծրագրի մշակման համար անհրաժեշտ նորմատիվ փաստաթղթերն են.

«Կրթության մասին» ԼՂՀ օրենքը.

«Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» ԼՂՀ օրենքը.

«ԼՂՀ բարձրագույն կրթության համակարգում կրեդիտային համակարգի ներդրման մասին» ԼՂՀ Կառավարության 2008թ. մայիսի 6-ի N 338 որոշումը.

«ԼՂՀ-ում կրթական ծրագրի իրականացման լիցենզավորման կարգերը, լիցենզիայի ձևերը հաստատելու և Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարության 2001թ. մարտի 6-ի N 52 որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու մասին» ԼՂՀ կառավարության 2011թ. հունիսի 21-ի N 410-Ն որոշումը.

«ԼՂՀ կրթության որակավորումների շնորհման կարգը հաստատելու մասին» ԼՂՀ Կառավարության 2013թ. ապրիլի 25-ի N944-Ն որոշումը.

«Նախկինում շնորհված որակավորումների համապատասխանեցման կարգը հաստատելու մասին» ԼՂՀ կառավարության 2013թ. սեպտեմբերի 25-ի N 656-Ն որոշումը.

«ԱՀ մասնագիտական կրթության հավատարմագրման չափանիշները հաստատելու մասին» ԱՀ կառավարության 2017թ. դեկտեմբերի 5-ի N235-Ն որոշումը.

ԼՂՀ կրթության, գիտության և սպորտի նախարարի 2015 թվականի դեկտեմբերի 18-ի N277/Մ հրամանը.

ԱրՊՀ կանոնադրությունը.

ԱրՊՀ զարգացման ռազմավարական ծրագիրը /2019-2023թթ./.

«ԱրՊՀ բակալավրի կրթական կառուցվածքի և բովանդակության ծրագրի կարգը հաստատելու մասին» ԱրՊՀ գիտական խորհրդի 2019 թվականի հունիսի 28-ի N6-Լ որոշումը.

«Մասնագիտության կրթական ծրագրի» ձևաչափը լրացնելու մեթոդական ցուցումները հաստատելու մասին ԱրՊՀ գիտական խորհրդի 2019 թվականի հունիսի 28-ի N5-Լ որոշումը.

«Քիմիա » մասնագիտության ուսումնական պլանը /2019-2023թթ./.

«Քիմիա» մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված մոդուլների առարկայական մասնագրերը:

Նոր ծրագրի ներմուծման

(կամ գոյություն ունեցող ծրագրի վերանայման) հիմնավորումը

«Քիմիա» ՄԿԾ իրենից ներկայացնում է ծրագիր, որի նպատակն է ԱՀ ուսումնական հաստատությունների համար պատրաստել բարձրորակ և բազմապրոֆիլ կադրեր, որոնք կտիրապետեն քիմիայի ոլորտին առնչվող մասնագիտական գիտելիքներին և հմտություններին:

Սույն կրթական ծրագիրը քիմիայի ոլորտում ունի կարևորագույն նշանակություն, համարվում է մասնագիտական առանցքային և որոշիչ ծրագիր, որը լիովին համապատասխանում է ինչպես ԱրՊՀ, այնպես էլ բնագիտական ֆակուլտետի բուն առաքելությանը և ռազմավարությանը, իսկ նպատակային և որակյալ կադրերի պատրաստումը նպաստում է բուհի և կենսաբանության և քիմիայի ամբիոնի վարկանիշի բարձրացմանը:

Աշխատաշուկայի վերլուծություն:

Աշխատաշուկայի պահանջներին առավել լավ ծանոթանալու և առկա կրթական ծրագրերը բարելավելու նպատակով կենսաբանության և քիմիայի ամբիոնի կողմից իրականացվել են բազմաթիվ միջոցառումներ՝ հարցումների, կլոր սեղան-

քննարկումների, բանավեճերի տեսքով: Ամբիոնի կողմից նաև ուսումնասիրվել են «ԱրՊՀ շրջանավարտների վերաբերյալ գործատուների կարծիքի ուսումնասիրության հարցման արդյունքները», որոնց հիման վրա բացահայտվել է ընդհանուր առմամբ մանկավարժ, քիմիա մասնագիտությամբ շրջանավարտների մասնագիտական պատրաստվածության աստիճանին վերաբերող հարցերը:

ԱրՊՀ կենսաբանության և քիմիայի ամբիոնի կողմից կազմակերպվել է կլոր սեղան-քննարկում, որի նպատակն էր վերհանել ժամանակակից քիմիկոս մասնագետի նկատմամբ գործատուների կողմից ներկայացվող պահանջները: Միջոցառումը նպատակ ուներ ամբիոնի կողմից թողարկվող ապագա մանկավարժ, քիմիկոսի պատրաստման նպատակով կազմված ուսումնական ծրագրերը համապատասխանեցնել գործատուների կողմից առաջադրվող պահանջներին: Քննարկումների արդյունքում եզրակացվեց, որ նորավարտ շրջանավարտին չպետք է բարձրակարգ որակական պահանջներ դնել, այլ կարևոր է, որ ուսանողներն ունենան հիմնարար բազային, տեսական գիտելիքներ, լեզուների իմացության բավարար մակարդակ, համակարգչային անհրաժեշտ գիտելիքներ և ինքնուրույն սովորելու բավարար հմտություններ, ինչի արդյունքում վերջիններս բավականին արագ ու հեշտ կկարողանան ինտեգրվել իրենց աշխատանքային գործընթացին: Ուսումնական գործընթացի արդյունավետության բարձրացման տեսանկյունից կարևորվում է նաև գործնական պարապմունքների արդյունավետ կազմակերպումը, ուսանողների մոտ փորձնական աշխատանք կատարելու հմտությունների զարգացումը և ստեղծագործական մտքի զարգացմանը նպաստելը:

Մրցակցային դիրքը

«**Քիմիա**» կրթական ծրագրով մասնագետներ ԱՀ-ում պատրաստվում են բացառապես Արցախի պետական համալսարանի բնագիտական ֆակուլտետում 1993թ-ից: Այսօրվա դրությամբ ԱրՊՀ-ում առկա են բոլոր պայմանները՝ մասնագիտական ամբիոնը իր գիտամանկավարժական կադրերով, լսարանները, ուսումնական դիդակտիկ և ցուցադրական այլ նյութերը, ուսումնական գրականություն՝ ինչպես էլեկտրոնային, այնպես էլ սովորական գրապահոցներում: Այստեղ կրթական պրոցեսն ունի անընդհատ զարգացման միտում: ՀՀ

համապատասխան համալսարանների² փորձի օգտագործումն ունի կողմնորոշիչ նշանակություն. ժամանակակից կրթական մոդելների ներդրման միջոցով հնարավոր է նպաստել կրթության որակի բարձրացմանը և ժամանակակից պահանջներին դրանց համապատասխանեցմանը: ՄԿԾ-ով նախատեսվում են նյութական և մարդկային ռեսուրսները, որոնք ներկա պահին ապահովում են մասնագիտության պատրաստման անխափան գործընթաց: ՄԿԾ կիրառելի է համարում դասախոսությունները, գործնական պարապմունքները, խմբային աշխատանքները, ուսանողի անհատական աշխատանքը, ուսանողական գիտական ընթերցումները, բանավիճային կլոր սեղանների կազմակերպումը: Գիտելիքի մատուցումը բավարար հիմքերի վրա է դրված ամբիոնում, քանի որ այդտեղ աշխատում են գիտության թեկնածուներ, դոցենտներ, դոկտորներ, փորձառու մասնագետներ: Որպեսզի մասնագիտությամբ ուսուցումը ավելի շատ բավարարի աշխատանքային շուկայի պահանջներին և ընկալելի լինի տնտեսության կողմից, կրթական ծրագրերի մշակմանը հնարավորինս ընդգրկել են գործատուներ, գործարար միջավայրի ներկայացուցիչներ, սույն ծրագրի շրջանակներում նախատեսված դասընթացների դասավանդողներ, մասնագիտության շրջանավարտներ և ուսանողներ: ՄԿԾ-ն հստակ նախանշում է շրջանավարտի կարողությունները, որոնք նախանշված են ՈԱՇ-ով:

Ծրագրի նպատակները և խնդիրները

ԱրՊՀ կենսաբանության և քիմիայի ամբիոնի առաքելությունը համապատասխանում է կրթության ազգային համակարգի նպատակներին և խնդիրներին: «Քիմիա» ՄԿԾ-ն համապատասխանում է ԱՀ կրթության ՈԱՇ-ի որակավորման բնութագրի և պետական կրթական չափորոշիչ պահանջներին, ինչպես նաև ԱրՊՀ առաքելությանը: «Քիմիա» մասնագիտության կրթական ծրագիրը ԱրՊՀ առաքելության իրագործումն է: ԱրՊՀ առաքելության համաձայն՝ Արցախի բնակչության կյանքը ձևավորողն ու իմաստավորողն առաջին հերթին նրա կրթական համակարգն է: Համալսարանը կրթում է սերունդներ, որոնք կլինեն գիտելիքի վրա հիմնված աշխարհի մի մասը: Մենք դեպի առաջ նայող հասարակություն ենք և մեր խնդիրների լուծումը տեսնում

ենք այնպիսի սերունդ կրթելու մեջ, որը կունենա նորարար ու հետազոտող հայացք, ձգտում է սովորել և գալիքի ճանապարհը կանխատեսելի դարձնել:

«Քիմիա» մասնագիտության բակալավրիատի կրթական ծրագրի նպատակն է.

- Պատրաստել ժամանակակից, խորը գիտելիքներով ու գործնական հմտություններով օժտված բարձրակարգ մասնագետներ
- Տրամադրել քիմիայի բնագավառում ժամանակակից պահանջներին հարիր գիտելիքներ
- Զարգացնել քիմիական երևույթները վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հմտություններ:

Ծրագրի խնդիրները.

- Նպաստել բնագիտական և սոցիալական առարկաների բնագավառում լայն շրջահայացք և մտածողության մշակույթ ունեցող բարձր կրթված անձի ձևավորմանը, ապագա աշխատավայրում հարմարվելու և կոլեկտիվում աշխատելու ունակության ձեռքբերմանը:
- Բացահայտել և զարգացնել քիմիական երևույթները վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հմտությունները, ճկուն մտածողությունը, հետազոտությունների արդյունքները ներկայացնելու կարողությունները:
- Ձևավորել աշխատաշուկայի և դրա մասնակիցների /դպրոցներ, բուհեր, բուժհիմնարկներ և այլն/ գործունեության կարգավորման հիմունքների վերաբերյալ գիտելիքները, ապահովել քիմիայի ոլորտում վերլուծական աշխատանք կատարելու ունակությունը:
- Օժտել քիմիայի վերաբերյալ գիտելիքներով, հմտություններով և կարողություններով:

Փորձուսուցման կազմակերպումը

Ուսումնառության ընթացքում ուսանողների համար կազմակերպվում է ուսումնական փորձուսուցման գործընթացը:

Նշված փորձուսուցումն ունի իր անհրաժեշտ դերակատարումը ապագա քիմիկոսի մասնագիտական գիտելիքների ամբողջականության ապահովման գործընթացում:

Ուսումնական փորձուսուցումը կազմակերպվում է ուսումնաճանաչողական նպատակով: Փորձուսուցումը ուսանողների վերապատրաստման կարևոր ավարտական փուլերից է:

Փորձուսուցման խնդիրն է մասնագիտական գործունեության տեսակների յուրացումը, այսինքն. գիտելիքների և կարողությունների համակարգումը, ընդհանրացումը, ամրապնդումը, ընդհանուր և մասնագիտական հմտությունների ձևավորումը, պրակտիկ փորձի ձեռք բերումը /մասնագիտության շրջանակներում/:

«Քիմիա» մասնագիտությամբ մասնագիտությամբ ուսումնական փորձուսուցումն իրականացվում է 7 – րդ կիսամյակում, ներառում է 2 շաբաթ, իսկ մանկավարժական փորձուսուցումն իրականացվում է 8-րդ կիսամյակում՝ 4 (կիրառական) + 4 (ամփոփիչ) շաբաթ: Ուսումնասիրելով կազմակերպության գործունեությունը, ուսանողները որոշակի մասնակցություն են ունենում կազմակերպության կատարվող պրակտիկ և վերլուծական աշխատանքներին:

Ծրագրի կրթական վերջնարդյունքները
Մասնագիտության կրթական ծրագրի վերջնարդյունքները

	Ընդհանրական		Մասնագիտական
Ը1	Կիրառելու մասնագիտական գործունեության շրջանակներում պետական /հայերեն/ և օտար /ռուսերեն և անգլերեն/ լեզուները: Բանավոր խոսքը տրամաբանորեն ճիշտ կառուցելու, ինչպես նաև գրավոր ճիշտ ձևակերպելու մտածողություն	Մ1	Ներկայացնելու քիմիայի տարբեր բաժինների հետազոտության ու վերլուծության արդի եղանակները, տարբեր ոլորտներում քիմիական գիտելիքների կիրառման հնարավորությունները
Ը2	Օգտվել տեղեկատվության տարբեր աղբյուրներից՝ անհրաժեշտ տեղեկատվություն ստանալու համար	Մ2	Պարզաբանելու հասկացությունները, օրենքները և օրինաչափությունները, զարգացնելու փորձնական աշխատանքների իրականացման հմտություններ
Ը3	Ներկայացնելու հետազոտությունների արդյունքները, պատրաստելու զեկույցներ, վարելու բանավեճեր	Մ3	Կիրառելու քիմիական միացությունների դասակարգման սկզբունքների իմացությունը, հատկությունները, ստացման եղանակները և նրանց կիրառումը տարբեր բնագավառներում
Ը4	Իրականացնելու մանկավարժական գործունեություն, ինչպես նաև փորձարարական հետազոտությունների արդյունքների նախնական մշակում: Մասնագիտական ու անձնային աճը պլանավորելու կարողություններ	Մ4	Բացատրելու քիմիայի ուսուցման ընթացքում տարբեր մեթոդների առանձնահատկությունները, ներկայացնելու դպրոցական դաստիարակության ոլորտում քիմիական գիտելիքների մատուցման սկզբունքները

Ը5	Կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներն օգտագործելու և մասնագիտական տեղեկատվության հավաքագրման, մշակման, վերլուծության և պահպանման տեխնոլոգիան: Օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից /համացանցային ռեսուրսներ, էլեկտրոնային գրադարաններ, գիտական հոդվածներ և հաշվետվություններ/	Մ5	Օգտագործելու մաթեմատիկական գիտելիքները, հասկացությունները և ֆիզիկական մեթոդները՝ գործնական առաջադրանքներ իրականացնելիս
Ը6	Իրականացնելու գիտական նյութի հավաքագրում, փորձարարական հետազոտությունների նախապատրաստում և արդյունքների նախնական մշակում	Մ6	Բացատրելու քիմիայի տարբեր բաժինների հիմնադրույթները: Կիրառելու ձեռք բերված գիտելիքները լաբորատոր և գործնական աշխատանքներում
Ը7	Կիրառելու մասնագիտական էթիկայի կանոններ, ապագա աշխատավայրում հարմարվելու և կոլեկտիվում աշխատելու ունակություն, կատարելու թիմային աշխատանք	Մ7	Մասնագիտության մեջ գիտական նորույթն ընկալելու և մեկնաբանելու կարողություն, իրականացնելու մասնագիտական մտածողության հենքով ինքնուրույն գործունեություն
Ը8	Արժևորելու ազգի և պետության հանդեպ անձնական պատասխանատվությունը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածումը, ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործման հետամուտ լինելը	Մ8	Ներկայացնել ֆիզիոլոգիապես ակտիվ բնական միացությունների կառուցվածքային, ֆիզիկաքիմիական առանձնահատկությունները և կիրառական ասպեկտները
		Մ9	Կիրառել տեսական գիտելիքներն ու փորձարարական հմտությունները գործնական աշխատանքների

			իրականացման համար, վերլուծել արդյունքները և ներկայացնել դրանք մասնագիտական հանրությանը
		Մ10	Իրականացնել ժողովրդական տնտեսության մեջ և կենցաղում օգտագործվող կարևորագույն քիմիական նյութերի ստացման տեխնոլոգիական սխեմաները և կիրառման բնագավառները
		Մ11	
		Մ12	
		Մ13	
		Մ14	Կիրառելու քիմիային առնչվող քանակական և որակական տվյալների հավաքագրման, մշակման, վերլուծման ու մեկնաբանման հմտություններ
		Մ15	Կիրառելու մասնագիտական ոլորտում հոգեբանական, մանկավարժական, ներառական կրթական հմտություններ
		Մ16	Մասնագիտական ոլորտում երեխաներին առաջին բժշկական օգնություն ցուցաբերելու կարողություն

Կրթական ծրագրի վերջնարդյունքների քարտեզ

Ուսումնական պլանի քարտեզ / 2019 - 2023 /

	Մասնագիտական																Ընդհանրական փոխանցելի								
	Մ1-Մ8.Գիտելիք և իմացություն								Մ9-Մ16.Գործնական մասնագիտական կարողություններ								Ը. Ընդհանրական փոխանցելի կարողություններ								
Դասընթացի անվանում	Մ1	Մ2	Մ3	Մ4	Մ5	Մ6	Մ7	Մ8	Մ9	Մ10	Մ11	Մ12	Մ13	Մ14	Մ15	Մ16	Ը1	Ը2	Ը3	Ը4	Ը5	Ը6	Ը7	Ը8	
Հայոց պատմության հիմնահարցեր-1																		+						+	
Հայոց պատմության հիմնահարցեր-2																			+						+
Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-1																		+							+
Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-2																		+							+
Անգլերեն լեզու 1																		+							+
Անգլերեն լեզու 2																		+							+
Ռուսերեն-1																		+							+
Ռուսերեն-2																		+							+
Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման հիմունքներ																			+			+			
Արտակարգ իրավիճ. և քաղ. պաշտպան. հիմունքներ																			+						+
Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ																			+				+		
Փիլիսոփայության հիմունքներ																			+						+
Ֆիզդաստիարակություն																			+						+
Տնտեսագիտության հիմունքներ																			+						+
Իրավունքի հիմունքներ																			+						+
Քաղաքագիտության հիմունքներ																			+						+
Ռազմագիտության հիմունքներ																			+						+
Տրամաբանության հիմունքներ																			+						+
Բարոյագիտության հիմունքներ																			+						+
Կրոնագիտության հիմունքներ																			+						+
Մշակութաբանության հիմունքներ																			+						+

Ազգագրության հիմունքներ																		+						+
Բնագիտության ժամանակակից հայեցակարգեր																		+	+					
Մանկավարժություն1															+								+	
Մանկավարժություն 2															+								+	
Հոգեբանություն															+								+	+
Դասընթացի անվանում	Մ 1	Մ2	Մ3	Մ4	Մ5	Մ6	Մ7	Մ8	Մ9	Մ10	Մ11	Մ12	Մ13	Մ14	Մ15	Մ16	Ը1	Ը2	Ը3	Ը4	Ը5	Ը6	Ը7	Ը8
Ներառական կրթություն															+								+	
1-ին բուժօգնություն և երեխաների առողջության պահպանման հիմունքներ																								+
Մասնագիտական ներածություն	+						+																	
Ընդհանուր և անօրգանական քիմիա-1	+					+	+												+			+		
Ընդհանուր և անօրգանական քիմիա-2	+	+				+	+															+		
Ընդհանուր և անօրգանական քիմիա-3	+	+	+			+	+												+			+		
Մաթեմատիկա-1																								
Մաթեմատիկա-2																								
Ֆիզիկա-1																								
Ֆիզիկա-2																								
Անալիտիկ քիմիա-1	+	+							+										+					
Անալիտիկ քիմիա-2	+	+				+		+	+										+	+				
Ֆիզիկական քիմիա-1	+					+													+					
Ֆիզիկական քիմիա-2																								
Ֆիզիկական քիմիա-3																								
Օրգանական քիմիա-1	+	+				+			+										+			+		
Օրգանական քիմիա-2																								
Օրգանական քիմիա-3																								
Քիմիայի ուսուցման տեսություն և մեթոդիկա-1	+			+															+					
Քիմիայի ուսուցման տեսություն և մեթոդիկա-2																								
Քիմիայի դպրոցական ԽԼՊ-1					+				+										+					
Քիմիայի դպրոցական ԽԼՊ-2					+				+										+					

Կրթական ծրագրի վերջնարդյունքները (Դասընթացի մասնագրի համապատասխան)

Դասընթացի կոդ	Դասընթացի անվանումը	Վերջնարդյունքներ
0516/B90	Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ 1	Ը1, Ը8
0516/B91	Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ 2	Ը1, Ը8
0309/B01	Հայոց պատմության հիմնահարցեր 1	Ը2, Ը8
0309/B02	Հայոց պատմության հիմնահարցեր 2	Ը2, Ը8
0518/B74	Անգլերեն լեզու 1	Ը1, Ը8
0518/B75	Անգլերեն լեզու 2	Ը1, Ը8
0517/B46	Ռուսերեն - 1	Ը1, Ը8
0517/B47	Ռուսերեն - 2	Ը1, Ը8
0103/B44	Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման հիմունքներ	Ը2, Ը5
0414/B50	Արտակարգ իրավիճակներ և քաղաքացիական պաշտպանության հիմունքներ	Ը2, Ը8
0105/B38	Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	Ը2, Ը6
0310/B10	Փիլիսոփայության հիմունքներ	Ը2, Ը8
0414/B11	Ֆիզդաստիարակություն	
0208/B51	Տնտեսագիտության հիմունքներ	Ը2, Ը8
0311/B07	Իրավունքի հիմունքներ	Ը2, Ը8
0310/B11	Քաղաքագիտության հիմունքներ	Ը2, Ը8

0414/B35	Ռազմագիտության հիմունքներ	Ը2, Ը8
0310/B13	Տրամաբանության հիմունքներ	Ը2, Ը8
0310/B12	Կրոնագիտության հիմունքներ	Ը1, Ը8
0310/B08	Բարոյագիտության հիմունքներ	Ը7, Ը8
0309/B03	Մշակութաբանության հիմունքներ	Ը2, Ը8
0309/B26	Ազգագրության հիմունքներ	Ը2, Ը8
0102/B40	Բնագիտության ժամանակակից հայեցակարգեր	Ը2, Ը3
0413/B152	Հոգեբանություն	Մ 15, Ը7, Ը 8
0413/B149	Մանկավարժություն 1	Մ15, Ը7
0413/B150	Մանկավարժություն 2	Մ15, Ը7
0413/B148	Ներառական կրթություն	Մ15, Ը7
0105/B71	1-ին բուժօգնություն և երեխաների առողջության պահպանման հիմունքներ	Մ 16, Ը8
0104/B24	Մասնագիտական ներածություն	Մ1, Մ 7
0101/B62	Մաթեմատիկա-1	Մ 14, Ը 2
0101/B63	Մաթեմատիկա -2	Մ 14, Ը 2
0102/B27	Ֆիզիկա-1	Մ 14, Ը 2
0102/B28	Ֆիզիկա-2,	Մ 14, Ը 2
0104/B01	Ընդհանուր և անօրգանական քիմիա-1	Մ1, Մ6, Մ7, Ը3, Ը6

0104/B02	Ընդհանուր և անօրգանական քիմիա-2	Մ1, Մ2, Մ6, Մ7, Ը6
0104/B03	Ընդհանուր և անօրգանական քիմիա-3	Մ1, Մ2, Մ3, Մ6, Մ7, Ը3, Ը6
0104/B11	Անալիտիկ քիմիա-1	Մ1, Մ2, Մ9, Ը2
0104/B12	Անալիտիկ քիմիա-2	Մ1, Մ2, Մ6, Մ8, Մ9, Ը2, Ը3
0104/B04	Ֆիզիկական քիմիա-1	Մ1, Մ6, Ը2
0104/B05	Ֆիզիկական քիմիա-2	
0104/B06	Ֆիզիկական քիմիա-3	
0104/B08	Օրգանական քիմիա-1	Մ1, Մ2, Մ6, Մ9, Ը2, Ը6
0104/B09	Օրգանական քիմիա-2	
0104/B10	Օրգանական քիմիա-3	
0104/B30	Քիմիայի ուսուցման տեսություն և մեթոդիկա-1	Մ1, Մ4, Ը2
0104/B35	Քիմիայի ուսուցման տեսություն և մեթոդիկա-2	Մ1, Մ4, Ը2
0104/B31	Քիմիայի դպրոցական ԽԼՊ-1	Մ5, Մ9, Ը2
0104/B32	Քիմիայի դպրոցական ԽԼՊ-2	Մ5, Մ9, Ը2
0104/B07	Կոլոիդային քիմիա	
0104/B13	Բյուրեղաքիմիա	Մ1, Մ5, Ը2, Ը3, Ը6
0104/B26	Բնական միացությունների քիմիա	
0104/B14	Քվանտային քիմիա	Մ1, Մ5, Մ7, Ը2

0104/B88	Անալիզի ֆիզիկաքիմիական մեթոդներ	
0104/B22	Հետերոցիկլիկ միացությունների քիմիա	
0104/B16	Քիմիական տեխնոլոգիա-1	
0104/B17	Քիմիական տեխնոլոգիա-2	
0104/B18	Բարձրամոլեկուլային միացությունների քիմիա	
0104/B15	Նյութի կառույց	Մ1, Մ5, Մ7, Ը2
1104/B27	Սննդի քիմիա	
0104/B94	Տեղեկատվ. տեխնոլոգիաներ քիմիայի ոլորտում	
0104/B29	Կիրառական քիմիա	
0104/B95	Բարդ խնդիրների լուծում	
0104/B96	Կոմպլեքս միացություններ	
0104/B28	Շրջակա միջավայրի քիմիա	
0104/B93	Էկոլոգիական քիմիա	
0104/B92	Կատալիտիկ պրոցեսներ	
0104/B86	Անօրգանական սինթեզ	
0104/B97	Պարարտանյութերի և պեստիցիդների քիմիա	
0104/B25	Կենցաղային քիմիա	
0104/B98	Դպրոցական մասնագիտական կողմնորոշում	
0104/B21	Ստերիոքիմիայի հիմունքներ	
0104/B87	Օրգանական սինթեզ	
0104/B98	Ֆերմենտների քիմիա	

